

**WARREN
BUFFETT
VERGELIJKT DE
RENTE WEL-
EENS MET DE
ZWAARTE-
KRACHT**

contant maken genoemd. Een euro vandaag kan met een bepaald rendement aangroeien tot een groter bedrag in de toekomst. Omgekeerd is een euro in de toekomst, vanwege het mogelijke rendement, vandaag minder waard. Wanneer de rente stijgt, zal dat doorgaans ook de discontoet verhogen. Hierdoor daalt de contant gemaakte waarde van toekomstige kasstromen en daarmee de waarde van een aandeel.

Naast de impact op de discontoet, heeft een hogere rente ook directe gevolgen voor het bedrijfsleven. Zo verhoogt het de leenkosten en zullen minder investeringen met een langere horizon rendabel zijn.

Ondanks deze negatieve effecten van een hogere rente, hoeven aandelenkoersen niet te dalen. Hedgefondsmanager Bill Miller, van Miller Value Partners, denkt dat wanneer de rente op Amerikaanse staatsleningen met een looptijd van tien jaar richting 3 procent stijgt, aandelenkoersen juist verder omhoog kunnen. De vermaarde belegger redeneert dat wanneer beleggers geld verliezen op obligaties, zij geld uit obligaties halen en in aandelen beleggen.

Warren Buffett doet weliswaar geen voorspelling over de markt, maar gaf recentelijk tegenover Amerikaanse zakenzender CNBC aan, niet te vrezen voor een (beperkt) stijgende rente. Volgens hem zijn de sterk gestegen aandelenkoersen, gegeven de huidige rentestand, nog lang geen zeepbel. Zijn voorkeur voor aandelen in de afgelopen jaren heeft ook te maken met een gebrek aan alternatieven. Een obligatie met een coupon van 2 procent is eigenlijk te koop voor vijftig keer de winst. En die winst zal nimmer toenemen. Daarnaast geeft de overheid aan, die 2 procent weg te willen nemen door de waarde van het geld te verminderen, zo merkt de 87-jarige belegger fijntjes op.

– Column –

Kat op spek

Je zit tevreden op de bank. Vanmorgen ben je eindelijk *echt* begonnen met gezonder eten en dat is warempel heel goed gegaan. Je hebt vandaag niet gesnoept, geen suiker in je koffie gedaan en net een berg broccoli naar binnen gewerkt. Veel makkelijker dan je had gedacht!

Maar wat hoor je daar uit de keuken? Uit de onderste la klinkt de lokroep van een zak chips, een pak koekjes, die laatste reep chocola. Het eerste halfuur kun je het verleidelijke gezang van de snoep-sirene nog weerstaan, maar dan ga je voor de bijl. Je neemt eerst één hapje, dan een tweede. Voor je het weet is de hele zak leeg, het pak op of de reep verdwenen.

Lange tijd dachten psychologen dat dit een kwestie van wilskracht was. Gewoon een beetje meer discipline ontwikkelen en je blijft je verleidingen de baas. Maar dat beeld is achterhaald. Wat ons verleidt, verschilt per persoon, maar één ding hebben we gemeen: als die verleiding constant als een wortel voor onze neus blijft bungelen, geven we er uiteindelijk aan toe.

Als je je gedrag wilt veranderen, moet je ervoor zorgen dat je je verleidingen zo min mogelijk tegenkomt. Je omgeving verander je namelijk makkelijker dan jezelf. Gezond

eten begint dus in de supermarkt, want als je de verboden vrucht eenmaal in huis hebt, eet je haar vroeg of laat op. En als je minder in je telefoon wilt kruipe, houd hem dan niet in je broekzak maar leg hem weg. Liefst in een andere kamer.

Voor beleggen geldt hetzelfde. Als je je hebt voorgenomen zo weinig mogelijk aan je portefeuille te sleutelen, luister dan niet te veel naar het gekakel van financiële experts, die je vertellen dat de waardering van de beurs nu echt veel te hoog is, of dit jaar juist nog minstens 30 procent gaat stijgen. Zet liever een leuke podcast op of pak een lekker boek. Dat is beter voor je portefeuille *en* je gemoedsrust.

**MARIUS KERDEL EN
JOLMER SCHUKKEN**

zijn oprichters van Triple Partners
en auteurs van *De Beleggingsillusie*

www.debeleggingsillusie.nl